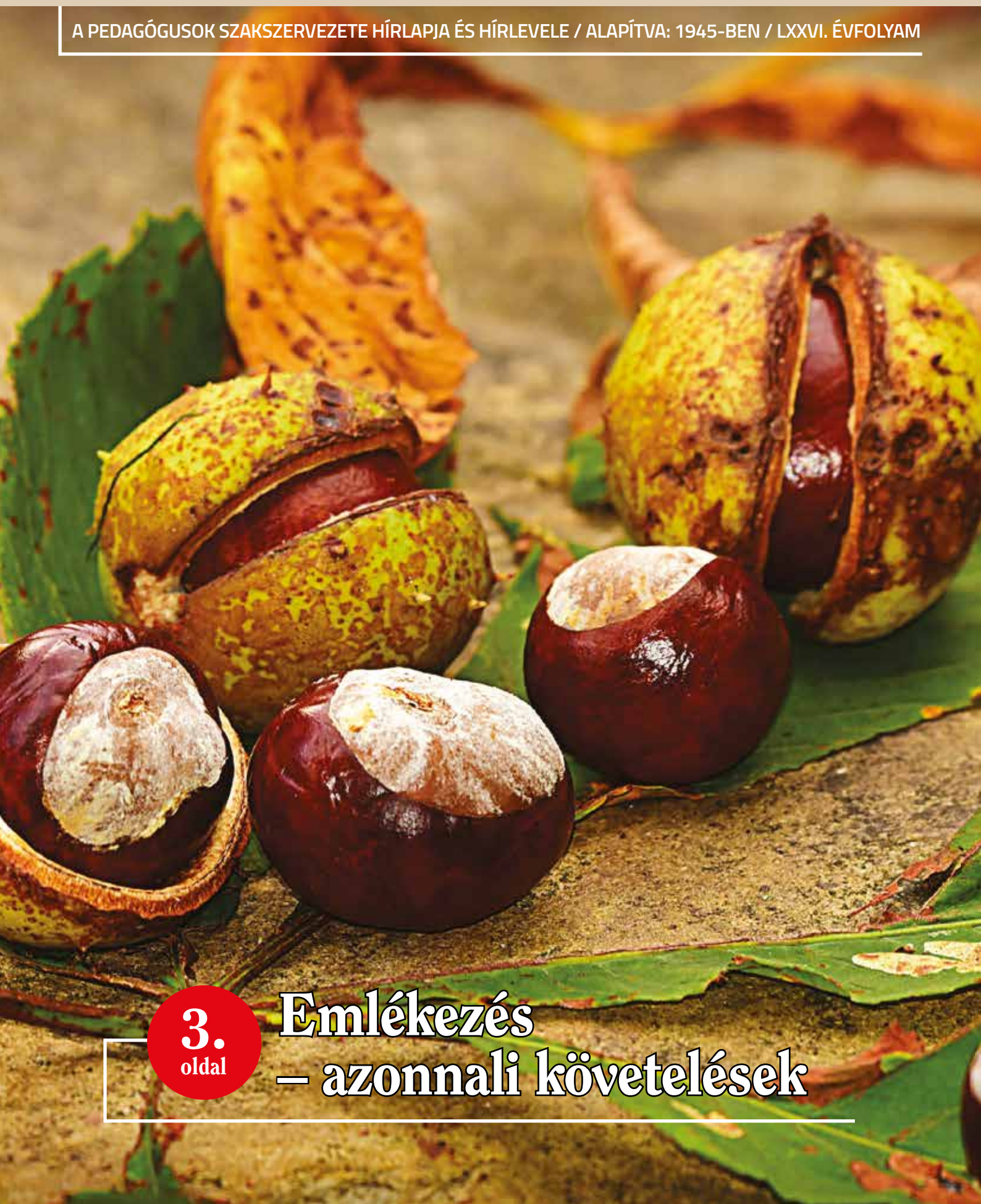

Pedagógusok Lapja

2020. NOVEMBER

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE / ALAPÍTVÁ: 1945-BEN / LXXVI. ÉVFOLYAM

3.
oldal

**Emlékezés
– azonnali követelések**

TISZTELT OLVASÓK!

Tájékoztatjuk Önöket arról, hogy a Pedagógusok Lapja a járványhelyzet miatt határozatlan ideig nem jelenik meg nyomtatott formában. De továbbra is készülnek havonta friss összeállítások, amelyek elérhetők a Pedagógusok Szakszervezete honlapján (pedagogusok.hu). Ott megtekinthetik, sőt le is tölthetik az aktuális és a korábbi lapszámokat. Megértésüket köszönjük!

Kinek mindenszentek, kinek halottak napja, emlékezünk. A pedagógus-társadalom is emlékezett, nemcsak családtagokra, hanem kollégákra is. A koronavírus szövődményeiben elhunyt pedagógusok szeptemberben még a katedrán álltak. A jó szervezés, a hatékony rendelkezések nem oldanak meg mindent, de segítik azt, hogy az állampolgárok nagyobb biztonságban éljenek, és nagyobb biztonságban dolgozhassanak. A Pedagógusok Szakszervezete a tragikus történeteket követően még határozottabban követeli azokat az intézkedéseket, amelyeket már augusztus közepén megfogalmazott és eljuttatott az illetékes tárcához. Lapzártánkig – mindhiába...

Tartalom

NOVEMBER	2
Emlékezés	3
A PSZ azonnali követeléseket fogalmazott meg	3
Őszi szünet után	4
Mindennapok az óvodában.....	5
Szakmai segítség a szakmának.....	7
Szülői szemmel	8
Két kacsacsőrű emlős tanítja a gyerekeket.....	8
Babák tüsszentenek – UNICEF-útmutató	9
Ötletek	9
A közösség önszervező erejét kell megdöbbszöröznünk.....	10
Jelentősen átalakult a magyar mezőgazdasági szakképzés	12
Több mint 100 kilométerre küldték dolgozni a tanárokat	12
Nehézkes működés	12
Megjelent az alapszakmákat ismertető új tájékoztató füzet	13
Vigasztaló történetek a szakmunkásképzésből.....	13
Tetszik is, meg nem is – az iskolaőrökről.....	14
Még mindig – és ki tudja, meddig – a 100%-os táppénzről.....	16
Az MNB 50 pontos válságkezelő csomagja.....	17
80 milliárd plusz jövőre.....	17
Egy kis módszertan – kémia.....	18
David Attenborough: A természet a legnagyobb szövetségesünk	19
A magyar közoktatás napja.....	20

Kedves Olvasók! Halálhírek – helyszűke miatt – csak a PSZ megyei, városi, járási tisztségviselőiről tudunk megjelentetni a lapban. *Megértésüket köszönjük.*

Kedves Olvasónk! A Pedagógusok Lapja bármely oktatást érintő témában várja az Ön véleményét is. Írását küldje el a pedlap@pedagogusok.hu e-mail-címre. *A szerkesztőség*

Ön feliratkozott arra a címlistára, amelyet nyilvántartunk a Pedagógusok Szakszervezete Pedagógusok Lapja hírlapja és hírlevele havi rendszerességgel kiküldésére. Adatai biztonságos fontos számunkra, ezért személyes adatai védelmében, melyekkel Ön megbízott minket, az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016. április 27-én meghozott, 2018. május 25-től életbe lépő 2016/679. rendelkezése alapján értesítjük, hogy szeretnénk tájékoztatni frissített Adatvédelmi tájékoztatónkról. Adatvédelmi tájékoztatónk/szabályzatunkat mindig megtalálja a www.pedagogusok.hu/dokumentum/54 oldalon. Rendszeres hírlevelünkkel/lapunkkal mindig szívesen tájékoztatjuk legújabb akcióinkról, újdonságainkról, programjainkról. Adatai eredetileg is jogszerűen kerültek hozzánk, rendelkezésünkre bocsátotta abból a célból, hogy híreinkről stb. értesíthessük Önt. Amennyiben nem szeretne tőlünk Pedagógusok Lapja hírlapot és hírlevelet kapni, a hozzájárulását bármikor visszavonhatja e-mail küldésével a pedlap@pedagogusok.hu címen, illetve postai úton a Pedagógusok Szakszervezete 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. címen, ami a kezelt felhasználói adatok törléséhez vezet.

Pedagógusok Szakszervezete

IMPRESSZUM

PEDAGÓGUSOK LAPJA ■ A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Varga Stella ■ Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika ■ Szerkesztőbizottság: Balogh Éva Heves megyei elnök, Földváriné Jeneses Katalin Jász-Nagykun-Szolnok megyei elnök, Varga Stella ■ Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Telefon: +36 1 322-8453 ■ Kiadja a Pedagógusok Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Központi telefon: +36 1 322-8453 ■ Felelős kiadó: Szabó Zsuzsa elnök ■ Internet: www.pedagogusok.hu; e-mail: varga.stella@pedagogusok.hu ■ Terjeszti a Pedagógusok Szakszervezete ■ Index: 26651 ISSN 0133-2260

Emlékezés

A Pedagógusok Szakszervezete november 1-jén mécses gyűjtött a kollégák emlékére, a koronavírus-fertőzés szövődménye és következménye miatt elhunyt pedagógusokra is gondolva. A szakszervezet arra kéri a kollégákat, és bárki mást is, hogy november 22-ig, a magyar

közügy napjait mindkét vasárnap gyűjtsanak gyertyát. Ha valaki úgy érzi, megosztaná emlékezését és aggodalmát, tegye ki a PSZ Facebook-oldalára a meggyújtott mécsesről készült fotót, videót, és bátorítsa vele azokat, akik ezt nem merik megtenni! A PSZ Komárom-Esz-

tergom Megye Szervezet szervezésében november 1-jén, Tatabánya főterén verssel, dallal emlékeztek a kollégák. A rendezvényen *Gáti Oszkár* és a *Bárdos Lajos Vegyeskar* közreműködött. *Sándor Erzsébet* újságíró Facebook-kommenteket olvasott fel a szomorú mai valóságról.

November első napjaiban a beérkezett információk alapján már tíz áldozatról tudott a Pedagógusok Szakszervezete. A szervezethez beküldött adatok alapján statisztikai arányszámítással arra lehet következtetni, hogy a pedagógusok mintegy 5%-a fertőződhetett meg.

A PSZ azonnali követeléseket fogalmazott meg **Koronavírus-fertőzés szövődménye miatt meghalt egy 39 éves tanár**

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) mély megrendüléssel értesült arról még október 8-án, hogy koronavírus-fertőzés szövődménye miatt meghalt egy 39 éves tanár. Azóta még két pedagógus vesztette életét. Ahogy arról már korábban a Pedagógusok Lapja is írt, a járványügyi protokoll pontjai nem határozzák meg egyértelműen, mi a teendő a vírus felbukkanása esetén az óvodákban és az iskolákban, ezért az elmúlt két hónapban az intézmények mindennapjait a káosz jellemezte. A PSZ azonnali követeléseket fogalmazott meg a további tragédiák elkerülése érdekében.

- Talán a legfontosabb, hogy a krónikus beteg, vagyis veszélyeztetett pedagógusok azonnal távoktatásban, otthonról taníthassanak!
- Abban a közoktatási intézményben, amelyben megjelenik a vírus, azonnal rendeljenek el tanítás nélküli munkanapokat, és ha a megbetegedések száma nő, rendeljenek el tanterem kívüli oktatást!
- Azonnal kezdjék meg az oktatásban dolgozók ingyenes tesztelését járványügyi szakemberek által meghatározott időközönként!
- Mindenki, aki oktatásban dolgozóként igazoltan Covid-fertőzött, kapjon 100%-os táppénzt!
- Mindenki, aki oktatásban dolgozóként karanténba kerül, kapja meg a teljes fizetését, mint ahogyan Kásler Miklós miniszter bejelentette!
- Az őszi szünet után, novembertől az általános iskolák felső tagozatán és a középiskolákban hibrid oktatást vezessenek be (az osztályokat két csoportra bontják, az egyik összesen 3 napot jár iskolába, kettőt otthon tanul, a következő héten cserélnek), így csökkenthető a találkozások száma, ezáltal a fertőzés veszélye!
- Vezessenek nyilvános adatbázist arról, hány tanuló és hány oktatásban dolgozó került karanténba, hányan fertőződtek meg, kerültek kórházba, haltak meg a koronavírus-fertőzés következményeként!

A szakszervezet úgy gondolja, a kormány magukra hagyta a köznevelési intézményeket, az oktatásban dolgozókat, feláldozza őket azért, mert a gazdaságot működtetni akarja.

Őszi szünet után

Véget ért az őszi szünet, folytatódik a tanítás az iskolákban. Alapos nagytakarítás után, mintha mi sem történt volna. Néhány hét múlva meglátjuk, hogy igaza volt-e a közoktatásért felelős államtitkárnak, miszerint „a fertőzési láncok megszakítását is szolgálja az őszi szünet”. Az utolsó tanítási nap (október 22.) adatai szerint 73 óvodában és 40 iskolában rendelt el rendkívüli szünetet az operatív törzs, 172 osztálynál és 16 teljes iskolában pedig digitális munkarendet vezettek be a koronavírus-fertőzések miatt.

Az első sajtóinformáció szerint már október 23-án elkezdtek 60 intézmény fertőtlenítését. A Magyar Honvédség 37. II. Rákóczi Ferenc Műszaki Ezred hídépítő zászlóaljának csapata négy helyszínen dolgozott. A fertőtlenítést magas alkoholtartalmú szerrel végezte két rajuk, összesen hat katona az áramtalanított iskolákban. A körülbelül 3-4 órás munka során a falakat, minden belső felületet, elektronikai eszközt le tudnak fertőtleníteni. Ez a csapat elsőként egy kis-kunfélegyházi iskolában fertőtlenített, azt követően folytatták a munkát két szegedi és egy hódmezővásárhelyi intézményben. (propeller.hu)

Az iskolai mindennapokban semmi nem változott a Pedagógusok Lapja októberi számának megjelenése óta: az intézményekben, különösen az iskolákban káosz van. Kiszámíthatatlan, hogy az orvosok elrendelik-e a tüneteket mutató tanulókat, pedagógusok tesztelését, sokszor negatív teszt nélkül küldik vissza a diákokat, van, hogy az igazoltan fertőzött szülő gyereke jár iskolába. A PSZ-hez beérkező információk is azt mutatják, hogy nem egyértelmű és nem is egységes az eljárásrend akkor, ha a fertőzés megjelenik egy intézményben. Gyakran előfordul, hogy az érintett osztályt karanténba

helyezik, az osztályt tanító pedagógusokat azonban nem, mert a járványügy szerint nem számítanak elsődleges kontaktnak. A szakszervezet szerint ez elfogadhatatlan, egy pedagógus naponta akár 6-8 osztállyal kapcsolatba kerülhet, így nemcsak a megfertőződés, a fertőzés továbbadásának kockázata is jelentős. Az eljárásrend abban az értelemben sem egységes, hogy az egy osztályba járó, de más háziorvosokhoz tartozó gyerekeknek a különböző orvosok gyakran mást mondanak arról, mikor mehetnek vissza az iskolába. Egyre több pedagógus esik ki a munkából, az iskolában maradónak többet kell helyettesíteni, amit nem fizetnek ki.

Fotó: HVG

A PSZ megítélése szerint most nem az idősothtonok a legnagyobb fertőző góccok, hanem az oktatási intézmények, mivel a fiatalokon ritkán látszik a fertőzés, és a maximális létszámok miatt lehetetlen a másfél méteres távolságokat betartani. Egy harmincfős osztályban, a tanteremben egy gyerekre kevesebb négyzetméter jut, mint a börtönben az elítéltekre. Úgy becsülik, eddig a tanárok csaknem tíz százaléka fer-

tőződhetett meg. A PSZ üdvözlí, hogy az általa korábban követelt kötelező lázmé-
rést bevezették, ami szükséges, de nem
elégéses a megelőzéshez, ugyanakkor a
megígért hőkapukat hiányolják.

A szervezet az osztrák mintát követeli: a
felsősoknál és a középiskolásoknál be-
vezetné a hibrid oktatást. Az osztályokat
megfeleznék, hogy betartható legyen a
szükséges távolság, és a csoportok na-
ponta váltanak egymást az iskolában, az
otthon töltött napokra pedig annyi fel-
adatot kapnának, amellyel a tanárok ki-
válthatnák az online oktatást. Az alsó-
soknál egyszerűen megfelelnek a létszá-
mokat, és tizenhat-tizenhét fős osztályok
tanulnának tovább az iskolákban.

Azokat a krónikus betegségben szenvedő
pedagógusokat, akik fokozott veszélynek
vannak kitéve – mert például szív- és ér-
rendszeri problémákkal, asztmával vagy
autoimmun betegséggel küszködnek –, a
járvány idejére kivennék a tantermi okta-
tásból, és inkább a karanténban lévő diá-
kok távoktatásával bíznák meg őket.

Sok szülő aggódik, hogy a gyerek hazavi-
szi a fertőzést, viszont sokan fenntarta-
nák a tantermi oktatást, mert félnek attól,

hogy ha otthon kell maradniuk, elveszítik a
munkahelyüket. Erre megoldásként a cseh
és a szlovák példát tartják jónak: náluk a
munkáltató nem bocsáthatja el azt a dol-
gozót, aki a gyerekével otthon marad, az
ő bérükből egy fix összeget az állam ga-
rantál.

Az oktatási intézményekben bőven van
fertőtlenítőszer, azzal nincs baj. Ami vi-
szont gond, hogy mivel általában minimál-
béren dolgoztatják a technikai alkalma-
zottakat, nehéz takarítókat találni, ezért
az iskolák folyamatos fertőtlenítéséhez
bevetnék a közmunkásokat is.

A szervezet problémának érzi, hogy az
iskolákban megszűnt a valódi kontakt-
kutatás, és nincs egységes protokoll: az
orvosokra bízták, hogy csak a covidos
gyerekeket és tanárokat különítik el, vagy
karanténba küldik azokat is, akik igazoltan
fertőzött betegekkel találkoztak.

A PSZ azt sürgetné, hogy ahol megjelenik
a vírus, teszteljenek intenzíven, és min-
denki, akinek tünete van, maradjon otthon
mindaddig, amíg be nem igazolódik a ko-
ronavírus-fertőzés.

Mindennapok az óvodában

**Jól tudjuk, hogy az óvodai foglal-
kozásoknak és a kortárs kapcso-
latoknak milyen fontos szerepük
van a kisgyermek személyisé-
gének alakulásában és szellemi
fejlődésében. Vagyis az óvodába
járás nem csak biztonságos
megőrzést jelent, amíg a szülők
dolgoznak. Arról nem is beszélve,
hogy a gyerekek nagy része na-
gyon szereti! Nagyon helyesen
a jelen járványhelyzetben is nyit-
va vannak az intézmények, bár
október végén (lapzártánkkor)
74 óvodában rendelt el rend-
kívüli szünetet az operatív törzs.
Arról, hogyan telnek a minden-
napok ebben a bizonytalan idő-
szakban, Verba Attiláné, a PSZ
óvodapedagógiai tagozatának
vezetője mesél, aki az orosházi
Eötvös József Katolikus Általá-
nos Iskola és Óvoda gyakorló
óvónője.**

Nagyon eltérnek a napok a korábbiaktól.
Ahogy az már kötelező október 1-től, min-
den reggel lázat mérünk. Tudomásom szerint
Budapesten és környékén ezt már karantén
után, május elejétől több helyen megtették.
Ez nagy terhet ró minden óvodapedagógus-
ra, dajkára. De beáll az óvoda vezetője és a
délutánosok is jönnek reggel. Két bejárat van,
mindkét helyre kell elegendő ember. Akinek
magasabb a hőmérséklete, azt háromszor
is mérjük, ötpercenként. Biztosra kell men-
nünk, ugyanis más okból is kimelegedhet-
nek, például túlzottan felöltöznek, nagyot
játszanak, vagy sírás után is emelkedhet
a testhőmérséklet. A dajkák fogadják a ki-
csiket és segítenek az öltözködésben, hisz
a szülők nem kísérhetik be a gyermekeket.
A délutáni játéknál már kivisszük a felszere-
léseiket az udvarra, onnan viszik őket haza a
szülők. Eddig kéthetente küldtük haza mosni
az ágyneműt, most már minden pénteken.
Kérjük a szülőket, hogy 60 fokon mossák ki
és fertőtlenítsék vasalással. Akkor küldjük
haza a fejlesztő felszereléseket is. Az infor-
mációcsere a szülővel nehezebb most,

Folytatás az 5. oldalról.

a zárt Facebook-csoportban kommunikálunk, de ha személyes dologról kell beszélnünk, akkor az óvoda előtt konzultálunk velük. Most az ajtó előtt mérjük őket, ha hidegebbre

sa miatt nyugalmasabb ez a félév, és több idő jut arra, hogy a csoportszobában foglalkozunk a gyerekekkel, több idő jut a szabad, spontán játékra. Rengeteget beszélgetünk az egészségről, az egészség védelméről, arról, hogy mit tudunk mi tenni ebben a helyzetben. Mindezt persze a koruknak megfelelően. A gyakori és helyes kézmosásról is mindent tudnak, és tüsszentés, orrfújás után már felszólítás nélkül mennek kezet mosni, éppúgy, mint étkezés előtt vagy mosdóhasználat után.

A mi óvodánkban nincsenek vírusfertőzött gyerekek. Legalábbis senkinél nem derült ki, hisz az ő korosztályuk többségében „csendes hordozó”. Mérés pedig nincs. A PSZ szorgalmazta a bemeneteli mérést már augusztusban, mielőtt megkezdődött volna a nevelési év. Egy kolléganőnk volt pozitív szeptember végén, a kislánya az én csoportomba jár, és természetesen ő is otthon maradt, de nála nem mutatták ki a vírust. A kolléganő csoportja, az ő közvetlen kolléganője és a dajka volt karanténban, de csak néhány napig a teszt eredménye után. Nagyon jó lenne, ha az a szülő, aki megteheti, hogy otthon tartja a gyereket, ne csak három napot igazolhasson, és ne számítson igazolatlan hiányzásnak az otthonlét, ahogy azt tavasszal lehetővé tették a jogszabályok. Most is ilyen rugalmasságra lenne szükség legalább egy-két hónapig.

Ezért javasolja a PSZ óvodapedagógiai tagozata, hogy egyeztessenek az intézmények a fenntartóval, a helyi önkormányzattal, a polgármesterekkel. Így valamivel kisebb lenne a csoportlétszám. Verba Attiláné elmondta: hasonló napi gyakorlatról és állapotról érkeznek információk az ország más részeiről is. Óvodát csak ott zárnak be, ahol több pedagógus is megbetegszik, és az óvoda működése veszélybe kerül.

Nagyon jó lenne, ha az a szülő, aki megteheti, hogy otthon tartja a gyereket, ne csak három napot igazolhasson, és ne számítson igazolatlan hiányzásnak az otthonlét, ahogy azt tavasszal lehetővé tették a jogszabályok.

fordul az idő, akkor az öltözőig bevihetik majd a gyerekeket, ott lesz a mérés.

A fertőtlenítést a dajkák végzik, óránként a kilincseket, a játékokat, a székeket, a bútorokat naponta fűjják le, ez is embert próbáló munka – mondja Verba Attiláné. Ha a sósobából ki megy egy csoport, akkor azt is fertőtlenítik. (Az óvodában hét éve van sósoba, a sőtéglák hatása immunerősítő.)

De abban is eltér most a működés, hogy az összes családi és egyéb programot (színház, mozi stb.) töröltük december végéig. Csak szülőknak és a szülői közösség képviselői részére tartottuk meg az értekezletet még szeptember elején. Nem indultak be a „szakkörök”, például a tehetséggondozó csoportos foglalkozások sem. Az úszást pedig már nyáron a következő félévre terveztük be, hiszen a járvány második hullámára már akkor figyelmeztettek. Ahogy azt mondani szoktuk: a rosszban van valami jó is, a programok elmaradá-

Szakmai segítség a szakmának

Fotó: Pinterest

Online ülést tartott a PSZ óvodapedagógiai tagozatának intézőbizottsága 2020. október 22-én. Bőven volt mit megbeszélni.

A Covid–19 vírus miatt kialakult helyzet teljesen átalakította, döntően lehetetlenné tette a személyes találkozást. A már megszervezett és minden tavasszal hagyományosan megtartott országos konferenciát – Bakonyi Anna előadóval – le kellett mondanunk. Sajnos azóta sem tudtuk megtartani. Nagyon bízom abban, hogy 2021 tavaszán sikerül összehoznunk ezt az értekezletet.

A 6 éveseknek kötelező beiskolázás ténye is nagyon mélyen és érzékenyen érintette az óvodapedagógus kollégákat, mindenekelőtt a 6 éves gyermekek érdekeit tekintve. A szakma véleményét egyáltalán nem kérte ki a kormányzat ebben a témában sem, ugyanúgy, mint egy augusztus végi kormányrendelet megalkotásakor sem [417/2020. (VIII. 30.)], miszerint, amikor az óvodában nem folyik fejlesztő tevékenység vagy közvetlenül iskolára való előkészítés, akkor a gyermekekkel nem kötelező, hogy szakképzett óvodapedagógus foglalkozzon, elláthatja ezt a feladatot konduktor, pedagógiai asszisztens, kisgyermeknevelő vagy dajka. Sajnos ezzel sok helyen a már meglévő gyakorlatot legalizálták, és a kormányzat ezzel igyekezett a hatalmas méreteket öltő óvodapedagógus-hiányt enyhíteni. Ez (is) óriási károkat okozhat a magyar óvodapedagógiában, amely pedig világhírű.

Az óvodában túlnyomó részben indirekt módon történik a nevelés, a fejlesztés, a belépéstől a hazamenetelig. Az óvodapedagógusi pályát vonzóvá kell tenni, de nemcsak szavakkal, hangzatos szövegekkel, hanem tettekkel is. Hiába jelentkezik viszonylag sokan a képzésre, a végzettség kb. csak egyharmada kezd el a pályán, és még közülük is sokan lemorzsolódnak az első két-három évben. Miért? A nagyon kevés bér (az átlagos diplomásbértől 40%-kal vagyunk lemaradva), az óriási mennyiségű dokumentáció, papírmunka, a minősítéssel járó hatalmas stressz, a tömörked pluszmunka miatt. Sok helyen nem is alkalmaznak szívesen gyakornokokat a kevesebb kötelező óraszámuk miatt. Az is igaz, hogy sok helyen ezt a törvényi előírást be sem tartják; 32 óra kötelező

időben foglalkoztatják őket a 26 kötelező óra helyett, gyakornoki fizetésért.

Azt is elmondhatjuk, hogy hígul a szakma, válogatásra nincs lehetőség.

A vírus és az ezzel kapcsolatos teendők most a legfontosabbak, hiszen az egészség, annak megőrzése most (is) prioritást élvez. Október 1-jétől kötelező a hőmérés az óvodába való belépés előtt. Az ezzel járó megnövekedett feladatok hatalmas erőfeszítések árán oldhatók csak meg. Itt még sokat kell segíteni a gyermekeknek az öltöztetésben-vetkőztetésben, a holmijuk összeszedésében. Az óvodai dolgozók mindenütt igyekeznek helytállni úgy, hogy semmi ne szenvedjen csorbát, ez gyakran emberpróbáló feladat. Nagyon jó lett volna az év eleji, bemeneti teljes szűrés, sajnos ebben az Emmi nem volt partner. Országosan körülbelül 74 óvodában rendeltek el rendkívüli szünetet a fertőzés miatt, arról azonban sokkal kevesebb az információnk, hány helyen küldtek karanténba „csak” csoportokat. Hatalmas probléma, hogy nincs egységes járványügyi protokoll az óvodákra vonatkozóan sem, így mindenki „lefordítja” az ajánlásokat a saját intézményére, és eszerint próbál működni.

A 100%-os táppénz kérdése is nagyon esetleges. Az intézményvezető, a fenntartó jóindulatán múlik, hová sorolják be a megfertőződött, illetve karanténba kényszerülő dolgozókat.

Ezért határozta el tagozatunk intézőbizottsága, hogy kiad egy szakmai véleményt olyan javaslatokkal, amelyek segítséget nyújthatnak az óvodákban.

Az intézőbizottság tagjai határoztak arról, hogy még karácsony előtt, december közepe táján ismét „összeülnek”, és megbeszélik az addig összegyűlt tapasztalatokat, segítenek a problémák megoldásában, ahol erre szükség van, támaszkodva jogi szakértőink segítségére.

Verba Attiláné,

a PSZ óvodapedagógiai tagozatának vezetője

Szülői szemmel

Burai Vera, a Szülői Összefogás Közösség koordinátora írta:

A karantén és a nyári szünet után nagy reményekkel vártuk a szeptembert, mert abban bízunk, hogy ezt az időt az oktatásirányítás arra fogja használni, hogy hatástanulmányok készítésével és előzetes vizsgálatok elemzésével, valamint virológiai szakemberek bevonásával felkészüljön a szeptemberi évkezdésre, egy következő hullámra. Azt tapasztaljuk, hogy ebből semmi sem történt meg. Nem látjuk biztosított-nak gyermekeink egészségbiztonságát. Nemcsak őket érezzük veszélyeztetve, hanem az őket tanító pedagógusokat, az intézményekben dolgozó minden alkalmazottat, és rajtuk keresztül családjaink tagjait is.

Noha a járványügyi szakemberek első számú ajánlása az, hogy zárt térben mindenki viseljen maszkot, a maszkviselés csupán a folyosókon és a közösségi terekben kötelező. Az egyik legfontosabb szabály, a távolságtartás gyakorlatilag betarthatatlan: a tantermek túlszűfoltak, az osztálylétszámok magasak.

Az iskolák takarítása évek óta egyébként is nyögvenyelős. Mivel az állam sem korábban, sem most nem rendelt többletforrást ehhez a feladathoz, úgy tapasztaljuk, hogy a járványhelyzetben végképp nem tudják a megnövekedett feladatot megfelelően ellátni.

Fotó: MTI

Ahány iskola, ahány vezető, annyi iskolai szabályozás és értelmezés. Van olyan intézmény, ahol elfogadják a szülői igazolást, és van olyan, ahol csak orvosi igazolás felmutatásával mehet vissza a gyerek. Az orvosi igazolások beszerzése komoly kihívás, hiszen a rendelőkben nem is fogadnak beteget. Telefonos vagy e-mailes konzultációt remélhetnek csak a szülők. Ezért sem értjük, hogy ha az orvos elhiszi a szülőnek, hogy beteg a gyerek, akkor az iskola miért nem hiszi el ugyanezt.

A pedagógusok maguk is tájékozatlanok, bizonytalanok a járványhelyzettel kapcsolatban. Több helyen azt tapasztaljuk, hogy nem tartják fontosnak a maszkhasználatát, és jó részük arra hivatkozik, hogy nem tud benne tanítani. Jogosan vannak vele kapcsolatban sajátos elvárások – lehessen benne hallani, érthetően beszélni,

fontos lenne megoldani (különösen alsóban) az arc mimika láthatóságát. Ez is olyan probléma, amellyel foglalkozni kellene, meg lehetne oldani, és a jól funkcionáló maszkot munkaeszközként ingyen biztosítani vagy töredék áron a pedagógusok boltjában.

Álláspontunk szerint a normál üzemmenet köznevelési elvárásait felül kellene írnia a járványügyi helyzethez és a gyerekek pszichés, érzelmi, mentális szükségleteihez való alkalmazkodásnak. A pedagógusok fokozott rugalmasságára lenne szükség a mindennapokban; hiába erőltetik a megszokott működési módokat, ez mindenkinek nagyon más helyzet. Ugyanakkor, ha jóval kevésbé mereven, empátiával közelítenének, elérhetnék, hogy a gyerekek igenis képesek legyenek egyfajta minimumot elsajátítani ebben a tanévben. (g7.hu)

Két kacsacsőrű tanítja a gyerekeket

Természetesen a pedagógust nem pótolja a két figura, Cash és Flow, de az ingyenes, magyar fejlesztésű mobilos játék, melynek ők a főszereplői, segíti a fiatalokat eligazodni a pénzügyekben. OTP Fáy András Alapítvány által kifejlesztett Platypus: a FinLit Story program egy pénzügyi kihívásokkal egybekötött ingyenes kalandjáték, amelynek grafikai kidolgozottsága, sztorija és tempója teljes mértékben megfelel a mai fiatalok ízlésének és elvárásainak. A játék két főhőse Cash és Flow, az ifjú kacsacsőrű emlősök, akiknek Dér Heni, a népszerű énekesnő, és Cooky, az ismert rádiós műsorvezető kölcsönözték a hangjukat. A kerettörténet szerint Cash és Flow feladata megtisztítani az univerzumot a pénzügyi pusztulást terjesztő Suttogóktól. Galaxisokat átívelő útjukat követve a játék használója témakörök szerint ismerkedik meg a különböző pénzügyi alterületekkel. Minden galaxis több bolygót rejt, amelyek további résztemákra bontják az aktuális témakört. A témaköröket – háztartási pénzügyek, vállalkozás, állam, bankok, pénzügyi tudatosság – nem csupán szerteágazó feladatokon, hanem hangulatvideókon és dialógusokon keresztül is árnyalja a játék, amely úgy van megtervezve, hogy használóját mindig újabb és újabb kihívások megoldására sarkallja, és ne akassza meg a sokszínű, szórakoztató tanulási folyamatot. A mobilos játék nem csak otthoni elfoglaltság, a tervezésénél lényeges szempont volt, hogy az egyéni mód mellett akár tanóra keretében, nagyobb csoportban is alkalmazható legyen.

Az UNICEF is összeállított egy útmutatót arról, hogyan védekezzenek a vírus ellen a közoktatási intézményekben. Az ajánlásában is szerepel, hogy betegen tanárok, dolgozók és diákok ne menjenek iskolába. Fontos az iskolai hiányzások nyomon követésére szolgáló rendszerek használata, hogy az intézmény azonnal értesíteni tudja az egészségügyi hatóságokat abban az esetben, ha drasztikusan emelkednének a légzőszervi betegségek miatti hiányzások. Ezen az oldalon találhatók ajánlások óvodáknak, alsó tagozaton, felsőben és középiskolában tanítóknak is. A pedagógusok körében már jól ismert lépések, intézkedések mellett más szempontú tanácsok is olvashatók.

A szervezet felhívja a figyelmet arra, milyen fontos az egészségügyi és oktatási hatóságok iránymutatásainak összehangolása és követése. A hivatalos információkat osszuk meg a személyezettel, a szülőikkel és a diákokkal, beleértve az iskolában végzett megelőzési és ellenőrzési erőfeszítéseket. Figyelmeztetni kell a gondviselőket, hogy minden esetben az ő kötelességük az iskola és az egészségügyi hatóságok értesítése, ha valakit az otthonukban Covid-19 vírussal diagnosztizáltak, és emiatt a gyermek nem megy iskolába. Az intézmények használhatják a szülői munkaközösségeket az információk továbbítására, és fontos, hogy foglalkozzanak a gyermekek kérdéseivel és aggályaival. Hasznosak lehetnek a gyermekbarát anyagok, például plakátok, üzenőfalon elhelyezett üzenetek. A megfelelő iskolai szabályok kidolgozásánál azonosítani kell az intézmény működtetéséhez kulcsfontosságú munkaköröket, és keresztoktatással biztosítani, hogy a feladatok ellátására adott esetben mások is alkalmasak legyenek. Egy-két ötlet az útmutatóból: például az óvodákban babák, játékok segítségével mutassák meg a tüneteket (tüsszentés, köhögés, láz), és azt, mit tegyen a gyerek, ha betegnek érzi magát (azaz fáj a feje, fáj a gyomra, melege van, vagy nagyon fáradtnak érzi magát), és hogyan tud segíteni valakinek, aki beteg (legyen empátikus és gondoskodó). Alsósoknak mutassák be, miért fontos 20 másodpercig kezet mosni szappannal és vízzel. Tegyen a pedagógus egy kis mennyiségű csillámport a gyerekek kezébe, és először csak vízzel próbálják meg lemosni. Figyeljék meg, mennyi csillámpor marad, majd 20 másodpercig mossák le szappannal és vízzel. Felső tagozatban beszélgessenek a témáról különböző tanórákon. Természettudományos órán tanulmányozzák a vírusokat, a betegségek terjedését és az oltások jelentőségét, társadalomismereti órán beszélhetnek a pandémiák, világjárványok történetéről, és hogy milyen intézkedéseket tettek. Média-, médiakismeret-órákon lehet beszélgetni a hírekről, álhírekről. Ajánlott a célzott egészségügyi oktatás beépítése az oktatási tervbe. (https://unicef.hu/korona-virus_utmutato_iskolaknak)

Ötletek

Mivel Magyarországon is egyre több a fertőzött, szükség van határozottabb és hatásos intézkedésekre (lásd *A PSZ azonnali követeléseket fogalmazott meg* című cikkünket). De sok más apró ötlet is segítheti a védekezést.

Romániában például sok szülő igényelte a csökkentett időtartamú tanórákat, hogy a gyermekeiknek minél kevesebb időt kelljen maszkban lenniük. Egyes intézményekben elcsúsznak 5–10 percet az órákból, így a diákok nincsenek 3–4 óránál többet maszkban.

Egy floridai általános iskola alsó tagozatos tanárai autótálcákra átköltötték a padokat, mini Jeep Wranglereket varázsoltak a diákok asztalaiból, garantálva a megfelelő távolságot az órákon.

Egy adott padban csak az a gyerek tartózkodhat, akinek a neve az autó rendszámtábláján olvasható. Az órákon a gyerekek nem nyúlhatnak át más autójába, a szünetekben pedig fel kell venniük a maszkjukat. (eduline.hu, drivemybaby.hu)

(Fotó: My Modern Met)

Sokan vagyunk úgy, hogy hiszünk a közösség erejében, egész életünket meghatározza a közösségi lét, szívesen veszünk részt kollektív akciókban, hozunk létre öntevékeny csoportokat. A munkaerőpiacra belépve talán még mázlink is van, és szembejön az egyetlen dolgozói érdekérvényesítési csoport, a szakszervezet, ahová csatlakozhatunk. Már ha van. Már ha megszólít. Ha pedig benne vagyunk, akkor ezzel néha vége is a történetnek...

A közösség önszervező erejét kell megtöbbszöröznünk

A szakszervezetek mára odáig jutottak, hogy mobilizálni is nehezen tudnak, és olyan tévhitekben élnek, hogy a közösségi médiában közzétett fizetett hirdetés megmozgatja az embereket...

Ahhoz nem kell választott képviselőnek, sőt még szakszervezeti tagnak sem lenni, hogy megszervezzük a saját dolgozói közösségeinket, ahol a jólétünket, biztonságunkat érintő kérdésekről döntéseket hozunk, javaslatokat, követeléseket fogalmazunk meg, politizálunk. Sok helyütt akadnak jó szervezők, akik ismerik és meg merik szólítani a kollégáikat, képesek egybevarázsolni megbeszéléseket, le tudják vezetni a vitákat, és létrehozzák a mindennapi kommunikáció csatornáit, ahol például az online megjelenés nem cél, hanem eszköz. Ezek a szervezők, hangadók jelen vannak a legtöbb munkahelyen, informális csoportokban, közös ügyek mentén létrejött klikkekben; élvezve egy jelentős réteg bizalmát, bár nem feltétlenül népszerűek....

Ideig-óráig helyi szinten lehetőség van sikerek elérésére, de a mai, erősen központosított és monopolizált rendszerben ezek nagyon gyorsan semmissé válnak, ha a most alakuló

közösségek nem épülnek be a nagy szakszervezeti mozgáslomba...

Tapasztalataink szerint nemcsak a szakszervezeti kommunikáció gyenge, hanem nincs valós, munkahelyi kommunikáció a dolgozók között sem az életüket érintő ügyekről. Nemegyszer jelzik tapasztalt – tehát évtizedek óta dolgozó – kollégák, hogy soha nem beszélgettek a munkával összefüggésben saját egészségükről, egzisztenciájukról. Eközben pedig életükben nem hallottak egyben annyi lehetőségéről, amennyi a szervezett érdekképviselésben rejlik...

Mi, szakszervezeti aktivisták nem csinálunk mást, csak kérdezünk, a kutatási adatokkal reflektálunk, és megerősítjük, ami problémaként jelenik meg. A közös megoldáskeresés pedig – a másra mutogatás helyett – képes értő és gondolkodó embereket egy platformra, hosszú távon közösségbe szervezni, rendezett kapcsolatokat kialakítani munkahelyeken.

A munkások passzivitása itthon és a világban a helyi és globális politika tekintetében nyilván összefügg a jelenlegi szakszervezeti hierarchia és adminisztratív eszközök működésével

is. Amíg a szakszervezetek nem lesznek a demokrácia eszközei a dolgozók kezében, amíg az utóbbiak nem találkoznak a döntés, a beleszólás élményével, addig a szakszervezet egy szűk réteg visszajelzéseire hagyatkozva, torz képet kapva kénytelen dolgozni, és még az egyébként pozitív eredményeket is kevesen tudják majd a magukénak. Ahhoz, hogy ez a jelenleg fennálló csapdahelyzet változzon, elengedhetetlen a minél alacsonyabb szinten történő beleszólási jog, a hosszú, de nélkülözhetetlen viták, közvetlen és közvetett (képviseleti) demokratikus döntések (szavazások), szervezés a munkahelyeken.

A szakszervezeti erőforrásokat csiricsáré, hashtagmarketing helyett sokak által elfogadott szervezők keresésére, oktatására, képzésére, ezek támogatására kell fordítani, hogy minél szervezettebb és egymást segítő munkahelyi kollektívákat alakítsanak, és véleményt, javaslatokat fogalmazzanak meg, hogy saját sorsukról dönthessenek. Igen, ez baromi sok idő, és oda kell menni a dolgozókhoz, beszélni, vitatkozni kell velük, és elfogadni a nagyon erős kritikáikat. Felnőtt több olyan generáció, amely már hírből sem hallott a dolgozói érdekképviseltről, nem volt vagy rossz volt a kapcsolata a diák- és hallgatói önkormányzatisággal. Akik azt gondolják, hogy csak képzelődöm, és nincs is igény a kollektív érdekképviselőre a 35 év alatti korosztályban, azok tévednek. Azért, mert az elmúlt évtizedekben a szakszervezetek és a magyar oktatás elszúrta, hogy átadja az ezzel kapcsolatos tudást, attól még igény van rá, csak meg kell szólítani ezt a korosztályt...

Honnan tudjuk egyáltalán, hogy szükség van szakszervezetekre? A több mint 100 éves nemzetközi szakszervezeti mozgalom az intézményesülésből fakadó nehézségeivel és minden egyéb problémájával együtt egy irtózatosan erős hálót épített fel, megfelelő infrastruktúrával és hatalmas tudással. A 100 évvel ezelőtti, emberéleteket követelő küzdelmeknek rengeteg hozadéka lett, és évtizedek alatt a demokratikus intézményrendszer részévé harcolta magát a szakszervezeti mozgalom a világ konszenzuális demokráciáiban (és harcol a fejlődőkben, sokszor véres eszközökkel).

Két feladat van előttünk. A munkát vállalkóknak újból fel kell ismerniük, hogy csak a közösség tud változásokat elérni a körülmények javítása érdekében. Teljesen mindegy, hogy valaki egy lappal a kezében végez munkát a fotelból egy amerikai cégnek vasárnap hajnalban, vagy órák hosszat szakadó esőben éltel szállít ki egy bringán. Mindkét esetben minimális védelme van az ismert vagy nem ismert munkáltatóval szemben (a futárt ki alkalmazza, kinek a hibája a hideg étel?). Keressék egymást, keressék a megoldásokat, még ha azok túl távolinak is tűnnek. Innen egy ugrás a kollektív érdekképviselőre, amit szakszervezetnek hívnak.

Dvorácskó Balázs,
a PSZ ifjúsági tagozatának vezetője

(A cikk teljes terjedelmében a <https://merce.hu/2020/11/08/hash-tagek-helyett-a-kozosseg-onszervezo-erejet-kell-megtobbszoroz-nunk/> oldalon olvasható.)

Jelentősen átalakult a magyar mezőgazdasági szakképzés: új regionális oktatási központ irányít

Az agrárszakképzési centrumok 2020 nyarán alakultak meg, ennek értelmében a tanév szeptemberben a központok irányításával indult el az érintett mezőgazdasági iskolákban. A központok létrehozását a szakképzésről 2019-ben megjelent törvény írta elő, ami átalakításokkal járt. Az Agrárminisztériumhoz tartozó iskolákból 5 új oktatási egység alakult meg. A közép-magyarországi régió 11 agráriskoláját július 1-től a Közép-magyarországi Agrárszakképzési Centrum (KMASZC) irányítja.

A Nemzetgazdasági Minisztérium az általa fenntartott 380 szakképző iskolát már korábban 44 szakképző centrumba szervezte. Idén nyáron pedig az állami fenntartású szakképző intézmények közül az Agrárminisztérium alá tartozó 61 intézmény szerveződött agrárszakképzési centrumokba. A júliusi átalakítás eredményeként jött létre budapesti székhellyel a KMASZC is. A centrumhoz tartozó 11 iskola neve is megváltozott, mindegyikben szerepel az új képzési forma, a technikum.

Az új intézmény székhelyét az Andrássy úti Pesti Barnabás Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskolában alakították ki. A 11 intézmény együttes tanulói létszáma 3371 fő a 2020/2021-es évfolyamra beiratkozott tanulókat is beleértve. A központ 644 alkalmazottat foglalkoztat, melyből 376 fő pedagógus és nevelő-oktató tevékenységet segítő munkatárs. További 268 fő technikai munkatársként egyéb területeken járul hozzá a támogató munkafolyamatokhoz.

A centrum iskoláiban az élelmiszeripari ágazat, a mezőgazdasági és erdőszeti ágazat, a környezetvédelmi és vízügyi ágazat, valamint a turizmus-vendéglátás ágazat számos szakmájából választhatnak a középiskolára készülő diákok.

A központosítás nem az iskolák szuverén jellegének megcsonkítását szolgálja, hanem az összefogást erősítve fontos területeken segíti a társiskolák életét azzal, hogy központosított munkaszervezet látja el a speciális szakmai tudást igénylő feladatokat. Ilyen például a gazdálkodás, a munkáltatói feladatok, a közbeszerzések ügyintézése, a pályázati folyamatok, nemzetközi kapcsolatok vagy a külső kommunikáció. Tervük szerint ezzel elősegítik, hogy az iskolák számos területen gördülékenyebben, hatékonyabban tudjanak teljesíteni és érvényesülni, mint az átalakítás előtt.

Több mint 100 kilométerre küldték dolgozni a tanárokat

A mezőgazdasági szakképzés átszervezésével létrehozott Keleti Agrárszakképzési Centrumhoz tartozó hajdúböszörményi Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola öt oktatójának, illetve a technikai dolgozónak az intézménytől 130 kilométerre fekvő Putnokon kínáltak munkát.

Ez azonban az érintetteknek nem csak a lakhelyük miatt vállalhatatlan. Hanem a putnoki Serényi Béla Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskolának nincs kollégiuma, vagy a tanárok szakterületének megfelelő munkaköre.

Mint mondják, életszerűtlen, hogy ingázzanak a debreceni lakóhelyük és az onnan 150 kilométerre fekvő Putnok között.

A kialakult helyzet közvetlen előzménye a szakképzés rendszerének kormányzati átalakítása, amely idén tavasszal a mezőgazdasági szakképzést is elérte.

Ez, illetve a szakképzési törvény elfogadása az eddig az Agrárminisztériumhoz tartozó 47 mezőgazdasági szakképző működésével kapcsolatban számos következménnyel járt: az iskolák – amelyeknek tangazdaságuk, az igazgatóknak pedig munkáltatói és gazdálkodási jogkörük volt – pedagógusai és más alkalmazottai elveszítették közalkalmazotti jogállásukat, és egyszerű munkavállalóként foglalkoztatják őket a jövőben. Továbbá az országban öt agrárszakképzési centrum alakult, ahová a munkáltatói jogok is kerültek.

A Pedagógusok Szakszervezete már korábban felhívta a figyelmet arra, hogy 32 ezer szakképzésben dolgozó pedagógus, nevelést-oktatást közvetlenül segítő, illetve technikai dolgozó közalkalmazotti jogviszonyát szüntették meg a törvénnyel, s ezzel a korábbi előnyök is elvesztek: munkavállalóként könnyebb a dolgozókat eltávolítani, és a felmondási idő is kevesebb. (*hang.hu*)

Nehézkes működés

Agrárszakképzési centrumok alakultak

A PSZ levele az agrárminiszterhez

A kollégák jelzései alapján az újonnan alakult agrárszakképzési centrumok működtetése a távolság és a nagy üzemméret miatt igen nehézkes, az egyes centrumok központi munkaszervezete és az iskolák közötti távolság mindent „döcögőssé” tesz. Arra is volt példa, hogy reggel 8-kor kaptak e-mailt, hogy délután 13-tól értekezik lesz a 120 km-re lévő központban. Erről is tájékoztatta a Pedagógusok Szakszervezete az intézményeket fenntartó agrártárca vezetőjét.

Megjelent az alapszakmákat ismertető új tájékoztató füzet

A kiadványból megismerhetők az átalakított szakképzés struktúrája, a fiatalok és szülei pedig részletesen tájékozódhatnak a választható képzésekről. A kormány kommunikációja szerint céljuk, hogy a magyar fiatalok versenyképes tudásra tegyenek szert, ezért alakították át a szakképzés teljes rendszerét. (A PSZ véleményét a Pedagógusok Lapja korábbi számaiban olvashatják.) Az október eleji összesített adatok szerint a 9. évfolyamon csaknem 56 800 diák kezdte meg a tanulást idén a szakképzésben. Tavaly mintegy 51 800 volt ez a létszám. Hozzászámítva a 13. évfolyamon és a felnőttoktatásban kezdő tanulókat, a szakképzésbe újonnan beiratkozók létszáma meghaladja a 85 300-at. A kormány rövid távon is vonzóbbá tette ezt a képzési formát a fiatalok körében azzal, hogy jelentős ösztöndíjat biztosít a tanulóknak. A tájékoztató kiadványból már minden intézmény kapott, és online is elérhető az Innovatív Képzéstámogató Központ oldaláról, az ikk.hu-ról.

Több helyen jelezték, hogy a jogállásváltás miatt előzetesen beígért érdemi béralakítás nem volt valós lehetőség. Olyan iskola is volt, ahol először átlagosan 10 százalékos béremelést ajánlottak, majd „minisztérium” nyomásra 20 százalékkal emelték a béreket, de személyes, szóbeli egyeztetés nem történt az igazgatóval. Megkapták az ajánlatot, és sürgették őket, hogy minél hamarabb írják alá. Arról is érkeztek hírek, hogy a teljesítményt értékelő eljárást „minősíthetetlennek” ítélik. Volt, ahol azért volt kevés a béremelés, mert a végkielégítéseket is a béremelésre szánt összegből fizetik. A jogszabályban kötelezően előírtak ellenére jubileumi jutalomra csak ígéretet kaptak egyes centrumokban. Többen panaszolták, hogy munkaköri leírást nem kaptak kézhez. Egyes óraadók díjazása máig rendezetlen.

Vigasztaló történetek a szakmunkásképzésből – avagy az üres ajtó felőli padsor

Egy szakmunkásosztályról írok, közismereti tárgyakat alig tanulnak, azt a kicsit is csak nagyon módjával, a többség SNI-s, BTM-es – egyszer használatos betanított munkások lesznek, lényegében végzettség nélkül. Nagyon alacsony motivációval, gyakorlatilag funkcionális analfabéták, aktív szókinszük, ha leszámítjuk a trágár szavakat, alig 500 szó. Sok kollégám nem is vállal órát a „szakmukinál”. Én az alábbi jelmondatot tettem ki a szeptemberi faliújságra:

„...az ég nem a csillagoknál kezdődik, hanem a fűszálak hegyénél; a fejünk mindenütt az égben jár...” (Jókai Mór: A kőszívű ember fiai)

Ha nem értik, legalább érzik.

Bátorít egy anyuka levele

„Ha megengedi, pár mondatban leírom a tapasztalatomat... K. az általános iskolában (felső tagozat) érezhetően nem érezte jól magát, közösségnek még véletlenül sem lehetett nevezni az osztályát, és sajnos az osztályfőnöke se tett azért semmit, hogy ez máshogy alakuljon. A tanulás se érdekelte túlzottan, muszájból, kötelességből, minimális energiát ráfordítva csinálta végig az utolsó két évet (ez a jegyein is jól látható volt).

Aztán persze magyaráztuk magunknak, hogy ez az érdektelenség biztos a kamaszkor egyik velejárója... Aztán jött a változás! Ahogy elkezdődött a középiskola, K. 180 fokos fordulatot vett. Erre szinte mindennap rácsodálkozom. Hazajön, lelkesen magától mesél, mi volt aznap, miket tanultak, csináltak a műhelyben! Jobbnál jobb jegyeket hoz, délutánonként hallom, ahogy tanul (ez még most is hihetetlen, és könnyeket csal a szemembe, ahogy írom). Egyszerűen érdekli és szereti, amit csinál, ez Önnek és Önöknek köszönhető. Végtelenül hálás vagyok, köszönöm!!!!

A legszebb történet

Szeptemberben (a szükséges távolságot kétnapos bűrtologatással megoldva) szoros betűrendben ültettem az asztalokhoz a fiúkat azzal az ígérettel, hogy októberben újragondoljuk az ülésrendet.

A tegnapi osztályfőnöki órán eljött az idő: megbeszéltük, hogy ezentúl három sávot alakítunk ki a teremben. Az ablak felől ülnek a tanulni akarók, a fal mellett azok, akik zavarják az órát, nem érzik jól magukat az osztályban, iskolában, középen pedig azok, akik még nem döntöttek ebben a kérdésben. Kaptak néhány napot gondolkodni – a betegeteket a Facebookon értesítettük erről –, és a jövő héten alakítjuk ki az új ülésrendet. Sem büntetést, sem jutalmat nem helyeztem kilátásba, azt mondtam: ez „csak egy szintén átmeneti ülésrend”. S ma reggel az első órán ez a kép fogadott: az egész osztály az ablakhoz húzódott, senki nem akar a másik oldalon ülni, senki nem érzi, hogy ott lenne – a tanulni nem akarók között – a helye. Nem tagadom, meghatódtam. (Facebook)

Tanulókat érintő probléma is akad: a panaszos iskolában júniusban beiratkozott több tanuló, akik nem ott végezték korábbi tanulmányaikat. A főigazgatótól augusztus 31-én érkezett tájékoztatás arról, hogy őket felnőttképzési szerződéssel lehet felvenni. Ez azt jelenti, hogy nem jár nekik családi pótlék, diákigazolvány. És ha nincs munkahelyük, akkor a társadalombiztosítást is fizetniük kell. Érthetetlen, hogy 17-18 éveseknek miért kell felnőttképzésben tanulniuk. Az ITM által fenntartott intézményeket is több száz tanuló elhagyta a tanulói jogviszony és az azzal járó jogosultságok, juttatások elvesztése miatt. Ennek oka, hogy az iskolarendszerű felnőttoktatást felmenő rendszerben megszüntetik.

A PSZ a tárca segítségét kérte a problémák orvoslásához.

Tetszik is, meg nem is – az iskolaőrökről

Szeptember elsejétől szolgálatba álltak az iskolaőrök az ország majdnem ötszáz köznevelési és szakképzési iskolájában. Két hónap után a szakszervezetbe beérkezett információk és történetek alapján leginkább az jellemző, hogy az iskolaőr a portás feladatait látja el: sorakoztat, lázat mér, ki- és beengedi a diákokat az iskola épületébe. Más beszámolók szerint az iskolaőr ugyan igyekszik ellátni a funkcióját, de az erőszakot teljes egészében nem tudja megfékezni, például egy vidéki iskolában azért kellett rendőrt hívni a verekedő diákokhoz, mert az iskolaőr éppen az intézmény egy másik, távolabb eső épületében tartózkodott. Az elmondások alapján azt látni, hogy bár a pedagógusok nagyobb biztonságban érzik magukat, az iskolai erőszak nem szűnt meg az iskolaőröktől, csak áttevődött egy másik szintre, például az iskola elé.

A Pedagógusok Szakszervezete az iskolaőrség bevezetését megelőzően is nyilvánította, hogy az iskolai agresszió megfékezésére a megelőzést, az ezt segítő szakemberek alkalmazását tartja a leghatékonyabbnak, ezért elutasítja az iskolaőrség létrehozását. Javasolta az iskolában mindennap elérhető iskolapszichológusok alkalmazását, valamint jóval több fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pedagógiai asszisztens foglalkoztatását, akik segíthetnek a konfliktusok korai felismerésében, a tanulási kudarcok leküzdésében partnerei lehetnének a pedagógusoknak. Szintén alapvető lenne a családvédelmi szakemberek, szociális munkások szorosabb együttműködése a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógussal.

A Police.hu október 3-i adatai alapján (frissebbet nem találtam) szeptember 1-je és 30-a között 206 esetben volt szükség az iskolaőrök intézkedésére, elsősorban bűnmegelőzési célú figyelemfelhívásra. Testi kényszerrel összesen kétszer kellett alkalmazniuk, egyéb kényszerítő eszköz alkalmazására nem volt szükség.

Az intézkedések megoszlása megyénként:

Bács-Kiskun	3
Baranya	9
Békés	3
Borsod-Abaúj-Zemplén	32
Csongrád-Csanád	3
Győr-Moson-Sopron	6
Hajdú-Bihar	12
Heves	20
Jász-Nagykun-Szolnok	26
Komárom-Esztergom	4
Nógrád	50
Somogy	3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	5
Tolna	11
Vas	3
Veszprém	5
Zala	11

Fejér és Pest megye nem szerepel a rendőrségi táblázatban.

Az Országos Rendőr-főkapitányság adatai alapján az ország nyugati részén nagyon kevés az iskolai erőszakos cselekmények száma, és országos szinten is látványos a javulás.

Az alábbi táblázatban azoknak az iskolai bűncselekményeknek a száma található, melyek bántalmazással járhattak, és a rendőri eljárást vádemeléssel fejezték be. A diák által tanár számára okozott bűncselekmény elenyésző, a legjellemzőbb két diák közötti konfliktus.

Vádemeléssel befejezett erőszakos iskolai bűncselekmények									
Az elkövető a sértettnek...	Győr-Moson-Sopron megye			Vas megye			Országos		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
diákja	0	0	0	2	1	0	NA	NA	NA
iskolatársa	8	3	0	8	2	0	NA	NA	NA
nevelt-, diák-, hallgatótársa	0	0	7	0	0	1	NA	NA	NA
pedagógusa	1	2	0	0	0	0	NA	NA	NA
összesen	9	5	7	10	3	1	341	227	145

A győri tanárt megkéselő diák ügyében 2019-ben még nem zárult le a nyomozás, az csak a 2020-as év lezárása után kerül majd be az adatbázisba (nyugat.hu).

Az alábbi táblázatból pedig az derül ki, hogy a két legrosszabb adatú megyében is 39, illetve 50 százalékkal csökkent a regisztrált iskolai bűncselekmények száma az elmúlt három év alatt.

	Borsod-Abaúj-Zemplén megye	Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	Győr-Moson-Sopron megye	Vas megye
Iskolaört kérő általános iskolák száma (július 15-ei lista alapján)	61	13	2	1
Magyarországi roma lakosok	22,2%	14,5%	0,9%	1,7%
Népesség (2011)	684.793 fő	555.496 fő	449.967 fő	257.688 fő
Vádemeléssel lezárt erőszakos iskolai esetek (2017-2019)	39 (2017: 22) (2018: 6) (2019: 11)	80 (2017: 41) (2018: 23) (2019: 16)	21	14

(nyugathu)

Szakemberek szerint a legegyszerűbb és legkézenfekvőbb megoldás 2020-ban az iskolák bekamerázása lenne. Az utóbbi évek tanulsága ugyanis az, hogy ennek a technikának hatalmas visszatartó ereje van, ráadásul sok másra is jó lenne: idegenek kiszűrése az épületekben, egyéb jogsértések dokumentálása. Hosszabb távon egészen biztos, hogy olcsóbb és hatékonyabb egy ilyen rendszer, amelyet informatikus, az iskolai rendszergazda is tudna kezelni.

Ebben a naptári évben az iskolaőri programra 770 millió forintot szánt a költségvetés.

A Magyar Közlönyben szeptember 11-én megjelent az országos rendőrfőkapitány utasítása az iskolaőrség tevékenységéről.

Eszerint a helyi iskolaőrségek tevékenységét, irányítását, ellenőrzését az illetékes városi rendőrfőkapitányság bünyügyi szolgálatának egy munkatársa (helyi koordinátor) végzi, akit

a rendőrfőkapitány jelöli ki. Az ügynevezett intézményi kapcsolattartó az iskola munkatársa, akit az igazgató delegál. Az iskolaőrnek azonnal jelentenie kell a helyi koordinátor számára a szolgálat során tapasztalt rendellenességeket, az intézkedéseket, valamint a rendkívüli eseményeket. Figyelmet kell fordítani a megelőző jelenlétre. Az elhagyott csomagokra, tárgyakra fokozottan oda kell figyelnie. Az iskolaőr az adott intézmény területén intézkedhet. A felszerelésükhöz hozzátartozik a számozott szolgálati jelvény és igazolvány, a gázspray, a rendőrbot, a bilincs. Kényszerítő eszközeit a napi iskolaőri szolgálatának befejezése és a következő iskolaőri szolgálatának kezdete közötti időben az intézmény által biztosított tárolóhelyen köteles elhelyezni. Amennyiben az iskolaőr úgy ítéli meg, hogy nem képes egy intézkedés eredményes befejezésére, haladéktalanul segítséget kell kérnie a megyei rendőrfőkapitányság tevékenység-irányítási központjától. Az iskolaőrök munkáját a Robotzsaruban folyamatosan naplózzák.

Még mindig – és ki tudja, meddig – a 100%-os táppénzről

Kérdés:

1. Miért nem kap 100%-os táppénzt a Covid-19-fertőzés miatt keresőképtelenné vált munkavállaló?

2. Táppénzes állományba veheti-e a háziorvos a nem fertőzött, de egyéb okból karanténba kényszerült munkavállalót?

Válasz:

1. A foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentéséről és kivizsgálásáról szóló 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet 3. §-a szerint „az orvosi tevékenység körében észlelt – a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) hivatalos honlapján közzétett jegyzékben szereplő – foglalkozási betegség, foglalkozási eredetű heveny vagy idült mérgezés (a továbbiakban együtt: foglalkozási betegség) gyanúját a munkáltató telephelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalhoz mint munkavédelmi hatósághoz (a továbbiakban: munkavédelmi hatóság) be kell jelenteni, azt ki kell vizsgálni, és elfogadásuk esetén nyilvántartásba kell venni”.

A foglalkozási betegségek hivatalos jegyzékében a Covid-19-vírusfertőzést a C21 kódon: „Foglalkozással kapcsolatos biológiai kóroki tényezők által okozott egyéb betegségek” megjelöléssel lehet bejelenteni.

A Nemzeti Népegészségügyi Központ (továbbiakban: NNK) munkahigiénés és foglalkozás-egészségügyi főosztálya bírálja el egyedileg, hogy a bejelentett eset elfogadható-e foglalkozási megbetegedésnek, vagy sem. Az elfogadás feltétele annak bizonyítása a kivizsgálás során, hogy a fertőzés a munkavállalót munkavégzése, foglalkozása gyakorlása során érte, megbetegedése annak következtében alakult ki.

Ha a koronavírusos megbetegedés foglalkozási megbetegedésnek minősül, a fővárosi és megyei kormányhivatal egészségbiztosítási szerve az Ebtv. 52. §-a alapján döntést hoz a foglalkozási megbetegedés társadalombiztosítási szempontból üzemi balesetként való elismeréséről, és 100%-os baleseti táppénz megállapítására, illetve annak folyósítására kerül sor.

A gyakorlat azt mutatja, hogy egyetlen foglalkozásnál sem fogadják el automatikusan a munkahelyi vírusfertőzés okozta megbetegedést foglalkozási megbetegedésnek.

Orvosszakmai vélemény szerint továbbra is szükséges az egyedi kivizsgálás, mert **sok olyan esetet is bejelentettek, ahol nem igazolódott** laboratóriumi vizsgálattal a fertőzés, vagy nem volt bizonyítható a foglalkozási eredet, így azt foglalkozási megbetegedésnek nem lehetett elfogadni.

2. Aki Covid-19-vírusfertőzés miatt otthonában vagy egészségügyi intézményben járványügyi megfigyelés alá kerül, keresőképtelen állományba vehető.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló **1997. évi LXXXIII. törvény 44. § g) pontja értelmében ugyanis az is keresőképtelen,**

– akit közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltanak és más beosztást nem kap,

– vagy akit közegészségügyi okból hatóságilag elkülönítenek,

– továbbá aki járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat miatt munkahelyén megjelenni nem tud és más munkahelyen (munkakörben) átmenetileg sem foglalkoztatható.

A közegészségügyi okból foglalkozástól eltiltás vagy hatósági elkülönítés esetén a keresőképtelenséget az orvos „7”-es kóddal igazolja.

48. § A táppénz alapja

(6) A táppénz alapjának kiszámítására vonatkozó részletes szabályokat kormányrendelet állapítja meg.

(7) A táppénz összege

a) a táppénz alapjának 60%-a, ha a biztosított a 48/A. § (1) bekezdése szerinti folyamatos biztosítási időszak alatt rendelkezik legalább 730 – a Tbj. 6. §-a szerinti – biztosításban töltött nappal;

b) a táppénz alapjának 50%-a, ha a biztosított az a) pontban meghatározottnál kevesebb – a Tbj. 6. §-a szerinti – biztosításban töltött nappal rendelkezik;

c) a táppénz alapjának 50%-a a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, illetve a 44. § d) pontjában meghatározott esetben,

azzal, hogy táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdőnapján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét.

„7”-es kóddal jelzett keresőképtelenség esetén betegszabadság nem jár, hanem a keresőképtelenség első napjától táppénz megállapítására és folyósítására kerülhet sor, továbbá „7”-es kódos keresőképtelenség esetén a foglalkoztatót táppénz-hozzájárulás fizetési kötelezettsége nem terheli. „7”-es kóddal a keresőképtelenség igazolására információink szerint csak abban az esetben kerülhet sor, ha a „karantént” a hatályos jogszabályok alapján elrendelték.

Dr. Selmeciné dr. Csordás Mária munkajogász, vezető jogtanácsos, ILO-közvetítő és döntőbíró

Az MNB 50 pontos válságkezelő csomagja

A kormány válságkezelő munkáját a Magyar Nemzeti Bank (MNB) egy szeptember végén nyilvánosságra hozott, 50 pontos javaslatcsomaggal kívánja támogatni. Egy hónap elteltével megállapítható, hogy a megfogalmazottak – legalábbis az oktatást érintő kérdésekben – nagy hatással nem voltak a döntéshozókra.

Rövid összefoglalójukban hangsúlyozzák, a válság kezeléséhez elsősorban a költségvetési politika, a monetáris politika, valamint a versenyképességi politika határozott és összehangolt lépéseire van szükség. Ezen túl a családok védelme, a munkahelyek megőrzése, célzott adócsökkentések és a beruházási programok felgyorsítása az akut időszak legfontosabb feladatai. A válságkezelés egyben változásmenedzsment is. Egyetlen gazdaság sem fog a válság előtti szerkezetben helyreállni. A versenyképesség erősítésével kell a válság utáni felzárkózást megalapozni.

A dokumentum az oktatási területtel is foglalkozik: „Az állami szektorban az egészségügyben és az oktatásban dolgozókat kiemelten nagy kihívások elé állította a járványhelyzet. A rendkívüli erőfeszítések elismerésére a járványhelyzet alatt átmeneti pótlék bevezetését, középtávon pedig a bérek átfogó rendezését javasoljuk. A béremelés segíthet a létszám megtartásában és növelésében.” (19. pont)

Az iskolai védekezéssel kapcsolatban így fogalmaz: „Az iskolai védekezés szabályainak rugalmas alakítása (47. pont) – A digitális oktatásra történő ismételt teljes körű átállás elkerülése érdekében további védekező lépések lehetnek szükségesek a közoktatásban.” Emellett hangsúlyozza, hogy elkerülhetetlen az „államilag támogatott koronavírus-tesztelések bővítése, különösen az egészségügyben és az oktatásban” (49. pont). „A magánegészségügyben elvégzett PCR-tesztek állami ártámogatása elsősorban a gyanús esetek kiszűrését segítheti elő. Javasoljuk az oktatásban és egészségügyben dolgozók rendszeres tesztelését.”

A teljes dokumentum itt érhető el: <https://www.mnb.hu/letoltes/a-magyar-nemzeti-bank-50-javaslat.pdf>

80 milliárd plusz jövőre

A 2021-es költségvetési törvény szerint az oktatásra 80 milliárd forinttal jut több, mint idén.

Tény:

- 2019-ben 2020-ra 2078 milliárd forintot terveztek,
- 2020-ban 2021-re 2228,6 milliárd forintot terveznek, de a dokumentumban 2020-ra (az előző évben tervezett helyett) 2150 milliárd forintot számoltak.

A Pedagógusok Szakszervezete szerint a módosítás azt mutatja, hogy már a 2020. évi tervezésnél alultervezett volt az oktatási kiadás. Ez az alultervezettség várható a 2021. évi tervek alapján is. A 2020 és 2021 közötti 78,6 milliárd forint többlet nem fedezi a pedagógusoknak ígért 10%-os pótlék és az oktatóknak ígért 30%-os béremelés összegét (a kettő együtt 88 milliárd forint lenne járulékokkal). Nem található fedezet a szakképzésben idén jelentkezett tanulók ösztöndíjára sem, amelynek összege 10 milliárd forint körül lehet.

Az oktatásra fordítandó összeg a költségvetési kiadások 10,2%-a, ami azt jelenti, hogy ez az arány akkora, mint 2018-ban (2020-ban 9,8% volt).

A Klebelsberg Központ állami támogatása 590 milliárd forintról 580 milliárdra csökken. Ez alapján a működési kiadások területén megszorítások várhatók 2021-ben.

A vetítési alap továbbra is 101 500 forint, ami azt jelenti, hogy a 10%-os pótlékot nem építették be az alapbérbe. Minden pótlékot továbbra is ehhez az értékhez kell viszonyítani.

A közszférában létszámemelkedéssel számol a kormány, de az adatokból nem derül ki, hogy mely ágazatokat fogja érinteni a változás.

Egy kis módszertan – kémia

A vírussal teli hétköznapiak – teljesen érthető módon – elterelik a pedagógusok figyelmét a tanórák tartalmi kérdéseiről. De jövőbe vetett optimizmusunk töretlen, íme az Egyesült Államokban született és számos más ország oktatásába is beépített módszer. Igaz, Magyarországon a járványmentes időszak mellett sok más feltételnek is meg kell valósulnia ehhez. A 2000-es évek elején jelent meg a módszer, neve, a STEM mozaikszó a science, technology, engineering, mathematics angol szavakból jött létre, ami a betűk mögött rejlő tudomány, technológia, mérnöki tudományok és matematika népszerűsítését és oktatásuk fejlesztését jelenti.

A kialakított modell jóval több, mint pusztán a korábban tanított elméleti anyag módosítása; a sokáig készségi tárgyként számontartott matematika és tudomány tantárgyakat élményalapú oktatási módszerrel hozzák közelebb a tanulókhoz. A mozaikszó időközben a művészetek (art) bevonásával STEAM-re egészült ki, a szemlélet pedig a humán tudományokat és az alkotás örömét integrálta a módszerbe. A STEAM kreatívabbá és empátikusabbá teszi a gyerekeket, márpedig a kreativitás és empátia nagyobb boldogságérzethez vezet – mondják a módszert kitalálók. – Amikor lehetőséget adunk a tanulóknak, hogy a tanulás különböző formáit felfedezzék, kreatívan gondolkozzanak és új dolgokat próbáljanak ki, amikor hagyjuk, hogy együtt oldjanak meg problémákat, és nem kritizáljuk őket azért, mert nem „hagyományosan” gondolkodnak, mindent megváltoztatunk. Ez egy új korszak, és a tanulás új módszere. Nincsenek sztereotípiák, csak minden tanuló felfedezi magának a világot egy olyan környezetben, amelyben megengedett, hogy kinyíljon, és ahol nem éri kritika amiatt, ahogy tanul.

„A lányomat inkább a művészetek érdeklik, de nagyon szeret építeni, új dolgokat létrehozni. Ezzel a szemlélettel a reáltudományok iránti érdeklődése is fenntartható” – mondja egy szülő.

„Fontos különbség az én iskolai élményeimhez képest, hogy a STEM-modell nem pusztán elméleti tudást ad, hanem összekapcsolja a való életet és a tanulást. Az iskolában évente megrendezett tudományok vásáron a gyerekek saját projektjüket mutatják be” – jegyzi meg egy másik szülő.

„Egy szemeszteren át havonta egyszer farmokra látogattunk el, ahol mezőgazdasági szakemberekkel és kutatókkal beszélgettünk. Az éjszakát farmercsaládoknál töltöttük, és a program végén saját projektünket mutattuk be egy általunk választott témában. Mi a rovar-biodiverzitásról meséltünk általános iskolásoknak, és utólag is nagyon jó látni ebben a programban a tudományalapú és élményjellegű oktatás folytonosságát” – nyilatkozza egy pedagógus. (wmn.hu)

David Attenborough:

A természet a legnagyobb szövetségeseink

Filmajánló

Szokatlan, hogy a Pedagógusok Lapja egy filmre hívja fel olvasói figyelmét, de a 94 éves angol természettudós legújabb dokumentumfilmje mindenkinek, különösképpen pedagógusok számára ajánlott. Az ismeretterjesztő televíziós műsorok egyik úttörője nemcsak azt szemlélteti hatásosan, hogy saját gyermekkorától milyen mértékben változott meg a Föld biodiverzitása, hanem utat mutat ahhoz, hogy az emberiség helyrehozza azt a hatalmas

hibát, amit elkövetett az élővilág és saját maga ellen.

Márpedig a megoldáshoz vezető út feladataival tisztában kell lennünk, és ebben az oktatásnak – bármely tantárgyat oktató tanárnak, óvodapedagógusnak – óriási szerepe van. A hivatalosan is tanúvallomásnak nevezett alkotásban a tudós előrevetíti a jövőt, azt, hogy milyen lesz a Föld, ha nem fogadjuk meg a tanácsait.

Jelen korunk, a holocén a Föld történetének egyik legstabilabb időszaka. Az átlaghőmérséklet tízezer éven át egyik irányba sem ingadozott 1 Celsius-foknál többet, és ebben fontos szerepe van a gazdag és nyüzsgő élővilágnak. Az élővilág hozzácsokolt az évszakok kiszámítható rendjéhez, és az emberi civilizáció is annak következményeképp fejlődhetett ki. Mivel az élővilág biztosította a feltételeket, az emberi faj fennmaradt, és egyre intelligensebb lett, ennek a levét issza most a természet – fogalmaz a tudós.

Attenborough néhány tanácsa:

- Az élővilág alapvetően napenergiával működik: a Föld növényei naponta hárombillió kWh napenergiát fognak be, ami közel húszszorosa a teljes populáció számára szükséges energiának, csak napfényből. Ha kiiktatnák a fosszilis energiákat, és a természet végtelen erőforrásaival, napfénnel, széllel, vízzel és geotermikus energiával működtetnék a világot, azzal a bolygó minden egyes élőlényre, így az emberek is jól járnának. Az energia mindenhol olcsóbb lenne, a városok csendesebbek és tisztábbak volnának, és nem kellene attól tartani, hogy egyszer kifogynak az energia-készletek.

- Alaposan csökkenteni kell a művelésbe vont területeket, hogy helye legyen a visszatérő vadvilágnak. Ennek leghatékonyabb módja, ha az emberek megváltoztatnák az étrendjüket. Ha az étrendünk főként növényi alapú lenne, a most megművelt területeknek pusztán a felére volna szükség, és mivel növénytermesztésre fordítódna az energia, fenntartható módon tudna növekedni a termés mennyisége.

- Új terekben kellene élelmiszert termelni, épületeken belül, a városokban, akár olyan helyeken is, ahol nincs is termőföld. És ahogy javulnának a földművelési szokások, visszafordulna a földfoglalás folyamata, hiszen sürgősen szükség van szabad földterületekre.

A Csernobil evakuálása óta eltelt harminc év alatt a természet visszafoglalta a területet, mára erdő vette át a város helyét, és menedék lett olyan vadon élő állatok számára, amelyek máshol igen ritkák. Ez pedig ékes bizonyítéka annak, hogy bármilyen súlyosak is a hibáink, a természet végső soron úrrá lesz mindenben. Az élővilág fenn fog maradni – mi, emberek nem feltétlenül – véli Attenborough. *(Egy élet a bolygónkon – Netflix)*

A magyar közoktatás napja

***A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ)
kezdeményezése alapján 1991-ben
november 22-t a magyar közoktatás napjának
nyilvánították.***

A PSZ a hazai közoktatás helyzetének, gondjainak bemutatására, valós társadalmi megítélésének elősegítésére, valamint a szükséges országos és helyi döntések meghozatala, a közös cselekvés kialakítása céljából kezdeményezte a magyar közoktatás napjának létrejöttét.

Olyan akciónapot kívánt a PSZ létrehozni, amelyen felhívják a döntéshozók és a közvélemény figyelmét a közoktatás stratégiai jelentőségére, fejlesztésének szükségességére.

